

**NOODZAKELIJKE INFORMATIE
IN EEN KWALITATIEF GOEDE**

PARAGRAAF

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

**Regiodagen 2015
Zwolle, Den Haag, Eindhoven**

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Enkele suggesties voor verbetering van de kwaliteit

Samenvatting

Het kan overzichtelijk zijn om de paragraaf te beginnen met een beknopt overzicht van alle beheerplannen en een aantal belangrijke aspecten (zie voorbeeld C in de bijlage) waar later in de paragraaf nader op wordt ingegaan.

Kaders/doelen

Welke algemene kaders (wettelijk, gemeentelijk) zijn uitgangspunt en wat is de vertaling naar het onderhoud van de kapitaalgoederen. Het kan gaan om een nota Kapitaalgoederen, maar bijvoorbeeld ook om een nota over het Integraal Beheer van de Openbare Ruimte (IBOR) of een Kwaliteitsstructuurplan. De kaders kunnen inhoudelijk (wat voor een gemeente willen we nu en in de toekomst zijn) maar ook procedureel van aard zijn. Welke investeringsbeslissingen moeten worden voorgelegd aan de raad, hoe vindt de informatievoorziening aan de raad over het onderhoud van de kapitaalgoederen plaats? In art. 212 van de Gemeentewet is vastgelegd dat de raad in een verordening moet vastleggen welke regels gelden voor de waardering en afschrijving van activa. Deze verordening behoort dus zeker tot de kaders die hier worden bedoeld.

Daarnaast kan hier worden aangegeven hoe de burger kan participeren in keuzes en prioriteitsstelling.

Kerncijfers

Denk hierbij aan de volgende gegevens die in tabelvorm gepresenteerd kunnen worden (zie ook voorbeeld A in de bijlage).

Wegen (kilometers weg binnen en buiten de bebouwde kom; oppervlakte weggennet waarvan geasfalteerd en met elementenverharding)

Riolering (aantal rioolaansluitingen; aantallen trottoir- en straatkolken en gemalen; lengte van vrijvervalriolering, drukriolering, persleiding)

Water (aantallen bruggen en duikers; lengte watergangen; kilometers te onderhouden beschoeiing)

Groen (oppervlakte plantsoenen e.a., aantallen bomen)

Gebouwen (aantallen uitgesplitst in gebruiksdoel)

Deze kapitaalgoederen moeten volgens artikel 12 BBV aan de orde komen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Andere, meer gedetailleerde indelingen zijn mogelijk. In gemeentebegrotingen komen ook voor: verlichting, verkeersregelinstallaties, verkeersborden, straatmeubilair, speeltoestellen, bomen, sportfaciliteiten, onderwijshuisvesting, cultuur- en welzijnsaccommodaties, zwembaden, begraafplaatsen.¹

Beleid

Wat zijn de geldende beleidsplannen; actualiteit van deze plannen. Staat een herziening op stapel, worden er nieuwe beleidsplannen uitgebracht? Het gaat

---

¹ Tbv de gegevenslevering aan het CBS onderscheidt het BBV in art. 52: gronden en terreinen, woonruimten, bedrijfsgebouwen, grond-, weg- en waterbouwkundige werken, vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties en overige materiële vaste activa als kapitaalgoederen waarover in de toelichting op de balans iets moet worden verteld.

hierbij om gemeentelijke beleidsplannen die gevolgen hebben voor het onderhoud en beheer van de kapitaalgoederen (nota Onderwijshuisvesting, nota Speelruimtebeleid, etc.) en dus niet om de concrete beheerplannen die hier op aan moeten sluiten.

aandacht voor plannen om onderhoud effectiever/efficiënter uit te gaan voeren (per categorie)

Beheer

Wat zijn de geldende beheerplannen; actualiteit van deze plannen. Staat een herziening op stapel, worden er nieuwe beheerplannen gemaakt? Zijn de beheerplannen onderling afgestemd; is het beheer integraal. Zijn er ontwikkelingen (binnen of buiten de gemeente) die van invloed zijn op de manier waarop het beheer wordt uitgevoerd en vragen om bijstelling van de beheerplannen (ARBO-voorschriften of Europese regelgeving, subsidieregelingen voor energiebesparing, etc.).

Kwaliteit

Weergave keuzes onderhoudsniveaus zo mogelijk aan de hand van normen die voor het beheer van kapitaalgoederen bekend zijn (CROW, NEN). Anders dient te worden uitgelegd waar de normen sober, basis, voldoende etc. voor staan. Beschrijving hoe (methode, frequentie) kwaliteit wordt gemonitord, uitkomst meest recente inventarisatie/inspectie, is daarbij wel/geen achterstallig onderhoud geconstateerd en welke voorstellen zijn gedaan (incl. kosten/dekking) dit te herstellen; aandacht voor relatie tussen kwaliteit onderhoudsniveaus en omvang financiële middelen. Is er ruimte voor bezuinigingen of is het tegenovergestelde het geval: dreigt door bezuinigingen het kwaliteitsniveau te zakken beneden het door de raad vastgestelde niveau.

Financieel

Welk budget is – per categorie - in het begrotingsjaar gemoeid met het onderhoud van de kapitaalgoederen. Regulier, dagelijks (klein) onderhoud, groot onderhoud, kapitaalslasten investeringen, toevoegingen, onttrekkingen aan reserves/voorzieningen.

Welke (vervangings)investeringen zullen in het begrotingsjaar worden gedaan. Relatie leggen met programmabegroting: in welk programma zijn de hier gepresenteerde uitgaven terug te vinden.

Naast inzicht in consequenties van bezit van kapitaalgoederen voor exploitatie ook aandacht voor balans. Wat is de waarde van dat bezit, komt die tot uiting op de balans of heeft de gemeente activa met maatschappelijk nut in een keer afgeschreven. Wordt er voor de vervanging van die activa opnieuw gespaard.

Wat is de omvang van de eventuele bestemmingsreserves en voorzieningen. Zijn die in lijn met de meest recente beheerplannen?

Doorkijk 4 jaar; zijn beschikbare middelen voldoende om het gewenste kwaliteitsniveau te handhaven (zie verder hierboven onder kwaliteit).

Zie ook voorbeeld B in de bijlage.

Planning

Aangeven welk onderhoud in welk stadsdeel in begrotingsjaar wordt uitgevoerd

Dit is informatief met name voor de burger en laat zien dat de onderhoudswerkzaamheden in samenhang worden aangepakt.

Bijlage: voorbeelden van overzichtstabellen

A. Voorbeeld van kerncijfers

Aantal kilometers weg w.v. binnen bebouwde kom	180 km 80% 20%
w.v. buiten bebouwde kom	
Oppervlakte wegennet w.v. klinkers	2.520.000 m ² 40%
w.v. asfalt	60%

B. Voorbeeld van financieel overzicht begroting 2016

Omschrijving	2014 R	2015 B	2016 B	2017 B	2018 B	2019 B
Klein onderhoud						
Groot onderhoud						
Mutatie voorziening groot onderhoud						
Mutatie voorziening achterstallig onderhoud						
Kapitaallasten						
Totaal						

C. Voorbeeld van overzicht beheerplannen voor begrotingsjaar 2016

Beheerplannen	Door de raad vastgesteld d.d.	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Achterstallig onderhoud
Wegen	2012	2017	Ja	Nee
Vaarwegen	2010	2020	Ja	Ja, bruggen
Riolering	2012	2032	Ja	Nee
Groen	2013	2018	Ja	Nee
Gebouwen	2008	2013	Niet volledig	Ja
Openbare verlichting	2011	2016	Ja	Nee